

§ 12

Dnr 2018/BUN 0026 003

Verksamhetsberättelse 2017

UTDRAG

Barn- och utbildningsnämndens beslut

- Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 1 2017 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.

- Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 2 2017 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.

Särskilt yttrande

Jerry Svensson (S) anmäler ett särskilt yttrande för socialdemokraternas räkning (bilaga).

Inger Gemicioglu (V) anmäler ett särskilt yttrande för vänsterpartiets räkning (bilaga).

Lilian Nylinder (MP) anmäler ett särskilt yttrande för miljöpartiets räkning (bilaga).

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden har sammanställt verksamhetsberättelse 2017 för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde 1 och 2.

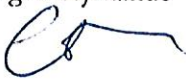
Verksamhetsberättelserna redogör för uppfyllelsen av mål och uppdrag för 2017 i kommunplan och nämndplan. Verksamheten och dess kvalitet har följts upp liksom det ekonomiska resultatet. Dessutom redogörs för vidtagna åtgärder för att hantera risker och resultatet från kontrollinstanser enligt riskhanteringsplanen.

Bilagor

Tjänsteskrivelse.pdf

Verksamhetsberättelse 2017 Vo 1 Förskola och pedagogisk omsorg.docx

Verksamhetsberättelse 2017 Vo 2 Grundskola inkl grundsärskola.docx

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--

Verksamhetsberättelse 2017 Dnr 2018/BUN 0026

Verksamhetsberättelsen för 2017 visar att anslaget till förskole- och grundskoleverksamheten, som den borgerliga majoriteten drivit igenom, varit otillräckligt. Vi socialdemokrater hade i vårt budgetförslag ett högre anslag vilket visat sig vara nödvändigt. Särskilt grundskolan har en för snäv ram vilket framgår av att underskottet, trots överföring av 6 milj kr från förskolan, uppgår till nära 11 milj kr.

Om grundskolorna ska inarbeta detta underskott kommer det att innebära sämre förutsättningar att ge alla elever möjligheter att nå uppsatta mål.

På många områden görs goda insatser som leder till förbättringar. Några uppgifter är dock oroande. Så är t.ex sjukfrånvaron fortsatt alltför hög, på grundskoleområdet ökar det t.o.m. Andelen medarbetare som kan rekommendera Tyresö som arbetsgivare, är skrämmande låg. Vi är övertygade om att dessa problem har samband med vilka förutsättningar som förskolor och skolor har att göra tillräckliga insatser för barn och elever med behov av stöd.

Vidare kan sägas att bedömningar av måluppfyllelser och trender emellanåt tenderar att vara något optimistiska. Så bedöms t.ex målet om att Tyresö ska vara en av Sveriges bästa skolkommuner vara delvis uppfyllt trots att Tyresö i SKI:s ranking sjunkit från 48e till 133e plats.

För den socialdemokratiska gruppen i Barn och utbildningsnämnden

_____
Jerry Svensson

VÄNSTERPARTIET I TYRESÖ

Vänsterpartiet

SÄRSKILT YTTRANDE

Barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2018-02-28

Punkt 2. Verksamhetsberättelse 2017

Vi i Vänsterpartiet ser med tillfredsställelse att redovisningen i verksamhetsberättelserna blir alltmer tydlig och informativ. Det är också positivt att fritidshemmen nu äntligen fått en plats i verksamhetsberättelsen, något som vi länge efterfrågat.

Enligt oss är dock allt i beskrivningarna inte helt tillfredsställande och nedan kommer en beskrivning av de viktigaste punkter vi reagerat emot;

1. Modersmålsundervisningen

På nämnden påpekade oppositionen det felaktiga i skrivningen ”I nämnd innan sommaren togs beslut om att inte erbjuda skolskjuts för modersmålsundervisningen”. För det första behandlades rapporten om modersmålsundervisningen i augusti, alltså inte före sommaren, och vi i oppositionen begärde att vi inte bara skulle notera informationen utan få fatta beslut i frågan, speciellt eftersom tjänstemannaförslaget förordade alternativ 1, som skulle innebära att föräldrarna själva fick bekosta skolskjuts till modersmålsundervisningen. Vår begäran i augusti 2017 avslogs av alliansen.

Vi kan konstatera att denna skrivning kommer att ändras till en korrekt beskrivning, men reagerar på att vi inte ens fått veta att det är ett faktum att skolskjuts inte längre erbjuds för modersmålsundervisningen. Vänsterpartiets förordade ett alternativ som skulle innebära att man i så stor utsträckning som möjligt samlade all modersmålsundervisning vid Nyboda skola.

2. De strategiska målen

Vi i Vänsterpartiet reagerar på att man anser målen om ”bland landets bästa skolkommuner” anses delvis uppfyllt. Vi ser att vi i rankningen har sjunkit från 48 plats bland landets kommuner till 113 plats. För oss innebär det då att målet inte alls är uppfyllt. Vi kan också se en tillbakagång vad gäller elevernas resultat. För oss räcker det inte med att konstatera att resultatet är på uppgång igen. Det är år 2017 verksamhetsberättelsen handlar om.

Dessutom anser vi att t.ex. när det gäller bästa skolkommun under förskolan, så mäts bara en variabel, nämligen föräldrarnas nöjdhet, något som inte är tillräckligt. Generellt sätt borde bästa skolkommun innehålla ett antal fler variabler, som till exempel andelen utbildade pedagoger, gruppstorlekar, sjukfrånvaro, omsättning bland personalen.

3. Det ekonomiska resultatet

Vi kan bara konstatera att barn- och utbildningsnämnden återigen visar ett underskott. Den här gången på dryga 10 miljoner kronor, inräknat underskottet från 2016. Vi ser också att det är samma poster som återkommer; tilläggsbelopp/verksamhetsstöd, externa placeringar, skolskjutsar. Den årligen ökande sjukfrånvaron är också mycket kostsam för kommunen och så även omsättningen av pedagoger, som har drivit upp lönenivåerna både bland förskollärare och grundskolelärare.

Vår slutsats är att nämndens verksamhet år för år är underbudgeterad, vilket visar sig i att de flesta resultatenheter årligen tvingas göra nedskärningar för att kunna hålla sina budgetramar. Allt för att alliansen ska undvika skattehöjningar, något som Vänsterpartiet i Tyresö anser är nödvändigt sedan ett par år tillbaka för att bibehålla kvaliteten och kunna göra satsningar på förbättringar inom verksamheterna.

Vi hänvisar till Vänsterpartiets alternativa kommunplan 2017, som hade gett nämnden västentligt bättre förutsättningar.

För Vänsterpartiet

Inger Gemicioglu
Inger Gemicioglu (V)

As J

miljöpartiet de gröna

Tyresö

Särskilt yttrande

Barn- och utbildningsnämnden 2018-02-28

§ 2 Verksamhetsberättelse

I verksamhetsberättelsen skriver man, att nämnden innan sommaren tagit beslut om att inte erbjuda skolskjuts för modersmålsundervisning, vilket inte stämmer.

Ärendet har varit uppe i nämnden, flera alternativ nämndes, men nämnden tog inte något beslut.

Strategiskt mål: "Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner".

Bedömningen är, att detta är delvis uppfyllt, vilket är märkligt, när resultaten sjunker och i rankningen har vi sjunkit till 133 plats. Detta är oroväckande och måste åtgärdas.

Oroväckande är också att endast 44 % av de anställda rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare. Många lärare anser, att lönen inte är det viktiga utan en bra arbetsmiljö. Kommunen borde ha åtgärdat detta för länge sedan, eftersom lärarna påpekat, att det administrativa arbetet tar för mycket tid från det pedagogiska.

Sjukfrånvaron är fortfarande alldeles för hög, både inom för- och grundskolan.

Grundskola, grundsärskola och fritidshem visar ett underskott på 10 748 tusen kr. Det är samma minusposter som återkommer år efter år. Underskottet följer med till nästkommande år, vilket betyder, att det aldrig blir en budget i balans, eftersom den är underfinansierad.

Ambitionen, som vi delar, att Tyresö kommun ska bli en kommun i topp, följs tyvärr inte av de satsningar, som gör, att lärarna har nödvändiga resurser för att leva upp till ambitionen.

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Monika Larsson
Förvaltningschef
08-578 290 95
monika.larsson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE
2018-02-07
1 (2)

Diarienummer
2018/*BUN 0026*

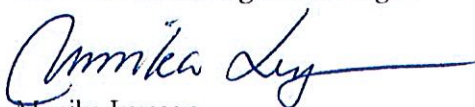
Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse 2017 för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 1 2017 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
2. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 2 2017 med mål- och uppdragsuppfyllelse samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har sammanställt verksamhetsberättelse 2017 för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden 1 och 2. Verksamhetsberättelserna redogör för uppfyllelsen av mål och uppdrag för 2017

i kommunplan och nämndplan. Verksamheten och dess kvalitet har följts upp liksom det ekonomiska resultatet. Dessutom redogörs för vidtagna åtgärder för att hantera risker och resultatet från kontrollinsatser enligt riskhanteringsplanen.

Viktiga händelser under 2017

Under 2017 har resultaten av den nya organisationen som infördes den 1 januari 2016 kunnat skönjas. Omorganisationen har lett till ett tydligt fokus på pedagogisk utveckling, ledarskap och likvärdighet. Kunskapsresultaten i grundskolan sjönk 2017, men resultatuppföljningarna visar att resultaten förbättras redan till nästa läsår. Vårdnadshavares och elevers nöjdhet och upplevd trygghet är hög inom båda verksamhetsområdena. Förskolan har ökat personaltätheten och i skolan ligger andelen behöriga lärare i nivå med länet och riket.

Sammanfattande slutsatser

Den sammantagna bedömningen är att verksamhetsområdena är stabila och har en positiv utvecklingskurva.

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med att möta de utmaningar som går att förutse inom digitalisering, rekrytering, arbetsmiljö och lokaler.

Det sammantagna ekonomiska utfallet för barn- och utbildningsförvaltningen 2017 (inklusive utförarnas underskott från 2016) visar ett underskott motsvarande 1,1 % av kommunbidraget.

Verksamhetsberättelse 2017

Vo 01 – Förskola och pedagogisk omsorg

Version: Verksamhetsberättelse 2017 | Rapportperiod: 2017-12-31 | Organization: Vo 01 - Förskola och pedagogisk omsorg

tyresö kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	VIKTIGA HÄNDELSER	2
2	UPPFÖLJNING OCH ANALYS AV MÅL OCH RESULTAT	6
2.1	MÅLUPPFYLLELSE.....	6
2.2	UPPDRAG FRÅN KOMMUN- OCH NÄMNDPLAN	13
2.3	VERKSAMHETSUPPDRAG	15
2.3.1	VERKSAMHETSMÅTT.....	15
2.4	EKONOMI	16
2.4.1	RESULTATRÄKNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE	16
2.4.2	DRIFTSREDOVISNING PER VERKSAMHET.....	17
3	UPPFÖLJNING AV RISKHANTERINGSPLAN	20
4	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	21

1 VIKTIGA HÄNDELSER

Organisation

Den nya organisationen för förskoleverksamhet har varit igång sedan 1 januari 2016. Organisationen har stabiliserats och utökas med en ny provisorisk förskola Stimmet.

Förskoleverksamheten har nu 24 förskolor och under 2017 har två nya förskolechefer anställts.

I syfte att stärka koncerntänkandet och likvärdigheten för alla våra barn och elever centraliserades kostnaderna för lokallhyror, lönerna redan 2016. 2017 övergick kökspersonal samt det operativa ansvaret för måltider i förskolan till en central måltidsenhet.

En underbemanning på den centrala administrationen har under delar av året påverkat förvaltningens arbete och en del utredningsarbete har blivit försenat.

Utvecklingsprocesser som startats under året

Flexibel förskola

I april startade Tyresö kommuns första förskola med flexibla öppettider. Förskolan Stimmet har utökade öppettider från 05:00-06:30 och 18:30-22:00. Under året har en familj utnyttjat möjligheten.

Barngruppernas storlek/personaltäthet

2016 kom Skolverket ut med nya riktmärken för barngruppernas storlek. Genom statsbidrag och en ramökning har ett flertal förskolor kunnat omorganiseras, byggas om för att skapa förutsättningar för att fler avdelningar bildas. Antalet avdelningar påverkar barngruppernas storlek. Genomsnittet har sjunkit för barngruppens storlek, fler småbarnsgrupper har bildats. När det gäller personaltäthet har en liten förbättring skett vi har gått från 5,8 till 5,6. De stora vinsterna som barnen har gjort är att det är fler barn som är i ett mindre sammanhang och har färre relationer. En fortsatt utbyggnad av förskolan har skett vilket genererat fler förskoleplatser som är en förutsättning för minskade barngrupper.

Rekrytering/förskollärartäthet

Svårigheterna med att rekrytera legitimerade förskollärare är stort i Stockholms området. Konkurrensen är stor och efterfrågan hög. Förskollärartätheten sjönk något i Tyresö kommun under 2017 men ligger kvar kring 30 %. Under året startade en arbetsgrupp för att arbeta mer strategiskt och långsiktigt med rekrytering. Barn- och utbildningsförvaltningen deltog i mässor, annonserade på nya sätt, marknadsförde sig med hjälp av film om verksamheten, artiklar i tidningar och deltog vid utställningar. Inom förskolan finns ett stort rekryteringsbehov av både förskollärare och barnskötare.

Statlig satsning på lärarlöner

Regeringens satsning Lärarlönelyftet har ökat lönespridningen bland förskollärarna och höjt medellönen. Satsningen har lett till en ökning av personalomsättning samt att lönen för en nyanställda förskollärare i snitt blev 3,55 % högre än för de som slutat.

Platsefterfrågan.

2016 var det platsbrist i Tyresö kommun under våren, 2017 har läget varit under kontroll. Utökningen av en ny provisorisk förskola vid Stimmets skola gav oss tillräckligt med platser för att tillgodose behoven. Närhetsprincipen har dock inte kunnat tillgodose då delar av kommunen haft ett hårdare tryck än andra.

Pedagogisk omsorg.

Kommunen har en pedagogisk omsorg som är knuten till förskolan Loket. Vid granskning bedömdes verksamheten hålla en bra nivå men behövde göra en översyn av de dokument som är knutna till verksamheten. Efterfrågan av pedagogisk omsorg har varit sviktande under 2017 och en översyn av verksamhetsformen kommer ske.

Permanent förskolor

Med anledning av den expansionsfas som Tyresö kommun är i påbörjade fastighet och BoU i januari ett arbete med att ta fram en typförskola. En modell för en förskola som Tyresö kommun i framtiden ska kunna bygga på olika platser i kommunen. Typförskolan har under året övergått till begreppet koncept förskola. Konceptet som ligger bakom modellen är bland annat riktmärken för barngruppens storlek, effektiv arbetsplats som gynnar en effektiv organisation, framtidens säkerhetstänk och en snabb process vid utbyggnad av förskolorna i kommunen.

Insatser för kompetensutveckling

Alla pedagoger har erbjudits föreläsning kring förhållningssättet till barn med särskilda behov. David Edfelt föreläsning utmaningar i förskolan, utmanade alla pedagoger kring vilka strategier vi använder i vårt arbete. Även fristående verksamhet inbjöds till föreläsningen.

Forum för kollegialt lärande som har till syfte att genom kollegiala läroprocesser skapa samsyn bland pedagogerna i Tyresö kommuns förskolor, kvalitetssäkra den pedagogiska verksamheten samt att arbeta mot en likvärdig förskola har varit en omtyckt form av kompetensutveckling. Under hösten 2017 startades ytterligare ett forum upp för att kunna involvera fler pedagoger. Det kollegiala lärandet är en viktig kompetensutvecklingsform, att lära av andras goda exempel samt ta tillvara på kompetens som kommunen har i sin verksamhet. Förskolechefer har hållit i forumen, en röd tråd har läroplan och vår värdegrund varit.

Under vårterminen genomfördes centrala pedagogisk workshop med syfte att ge och få inspiration till nya pedagogiska perspektiv med fokus på lärandemiljöer och material i vardagen. Även dessa workshoppars var uppskattade men en svårighet att få loss tid gjorde att vi under hösten pausade dem.

Satsning på arbetsmiljön

För att öka likvärdighet har BoU inventerat bord på alla förskolor och gjort en satsning på att köpa in ljuddämpande bord till alla förskolor. På flera förskolor har löpande underhåll skett bland annat, golv, målning, fönsterbyte, undertak och belysning.

Insatser mot sjukfrånvaro

I februari startade alla förskolor upp projektet STAMINA. Projektet är ett tvåårigt forsknings- och utvecklingsprojekt i syfte att utveckla enkla och effektiva metoder som främjar en god arbetsmiljö och verksamhet. Projektet har sedan fortgått under hela året. Projektet mottogs positivt men hade en nedgång vid andra tillfället som enligt STAMINA är helt normalt. Vid nästa tillfälle lyftes åter projektet upp som något positivt. Projektet har gett oss en liten positiv trend sjukfrånvaron är på väg åt rätt håll. Projektet fortsätter under hela 2018.

Under 2017 har arbetet fortsatt kring att starta en vikariepool och i slutet av året beslutades att en bemanningsenhet ska starta i februari 2018. Genom bemanningsenheten kommer de kommunala förskolorna få vikarier till sina korttidsvikariat. Vikarietillgången har varit dålig under året. Enheterna har lagt ner mycket tid på att skaffa vikarier.

En nationell IT-strategi

I oktober 2017 beslutar regeringen om en nationell IT-strategi. Det övergripande målet med strategin är att skolan ska ta tillvara på digitaliseringens möjligheter, från förskolan till vuxenutbildningen. Barn och elever ska uppnå en hög digital kompetens, och kunskapsutvecklingen och likvärdigheten ska stärkas.

Resurs och utvecklingscentrum RUC startar under hösten ett IT nätverk för förskolan där pedagoger från alla enheter är representerade. Nätverket startar med att implementera MDM projektet men kommer fortsätta arbeta mer kring den nationella IT-strategin.

Ett arbete har pågått tillsammans med grundskola, gymnasium och komvux kring att undersöka behov och möjligheter med en ny lärplattform. För förskolan innebär det att vi skulle få en gemensam lärplattform något som vi tidigare saknat. Även här skapas en större likvärdighet om vi har ett gemensamt verktyg för dokumentation och kommunikation. I december startade upphandlingsprocessen.

Statsbidrag för central handlare inom läslyft. En förskola valdes ut för att delta i utbildningen av en central handledare.

Reviderad läroplan

Under 2017 startade skolverket på uppdrag av regeringen en revidering av förskolans läroplan. Under året deltog barn- och utbildningsförvaltningen i samrådsmöte. Den reviderade läroplanen ska träda i kraft under 2018 och då kommer ett implementeringsarbete påbörjas.

Nyanlända och modersmål/flerspråkighet

Under 2017 har det skett en ökning av nyanlända. Siffran har varit mycket låg i Tyresö kommun tidigare vilket medför att det inte har funnits bra rutin kring hur vi kartlägger och hanterar dessa barn vid intag. En kartläggning visar att förvaltningen behöver skapa tydliga rutiner och en e-tjänst. Beslut har fattats att mångfaldsenheten ska utöka sin verksamhet och även hantera barn i förskoleålder, vilket kommer ske under 2018.

Trygga barn nya riktlinjer

Under 2017 lyftes frågan kring barns utsatthet och barn- och utbildningsförvaltningen beslutade ta fram riktlinjer kring trygga barn i Tyresö. Arbetar man i Tyresö kommun ska man tillsammans se till att barn i vår verksamhet är trygga och att vi vuxna reagerar och agerar om något inte står rätt till.

2 UPPFÖLJNING OCH ANALYS AV MÅL OCH RESULTAT

2.1 MÅLUPPFYLLELSE

Målområde: Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	Delvis uppfyllt	94 procent av vårdnadshavarna anger att de är nöjda med förskoleverksamheten, trenden är uppåtgående. Upplevelsen av trygghet och fokus på lärandet har stabila resultat. Barns och vårdnadshavares delaktighet är fortsatt ett område som behöver ges fokus.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola"	93,0%	91,0%	90,0%	94,0%		Nära värde	Ökad

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Normer och värden	I hög grad uppfyllt	Resultatet har ökat i föräldrakäten och vi ligger mycket högt. Vi fortsätter att arbeta för att nå 100 procent. Några förskolor har arbetat med projekt kring barnkonventionen. Flera förskolor arbetar för att barnens inflytande ska öka. Ny riktlinje kring Trygga barn i Tyresö har tagits fram som ett stöd till verksamheten.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Upplevelsen av trygghet ska öka i förskolan	I hög grad uppfyllt	Ett målmedvetet arbete pågår kring barns trygghet. Genom att skapa större insyn i barnens dagliga verksamhet ökar vårdnadshavarnas upplevelse av trygghet i förskolan. Enheterna arbetar exempelvis med avdelningspärm, bloggar, bra bemötande i tambur med kort informationsbyte. Ett långsiktigt arbete kring barnens inre lärmiljö pågår. Forum för kollegialt lärande har under våren arbetat medvetet med vår värdegrund i relation till barnens inre miljö.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Mitt barn är tryggt i förskolan"	96,0%	94,0%	94,0%	96,0%		Nära värde	Ökad

Kommentar:

Fortsatt högt resultat.

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Utveckling och lärande	Delvis uppfyllt	Arbete pågår med flera olika insatser för att kompetensutveckla pedagogerna kring lärmiljö och det pedagogiska uppdraget. Lokala nätverk/forum, centrala forum. Extern fortbildning, studiebesök är exempel på det. . Syftet är att arbeta med miljöer som ger barnen tillgång till tilltalande, tydligt, stimulerande, varierande, och formbart material för skapande, utforskande och upplevelse det gynnar barnens fantasi, kreativitet och lärande.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Lärandet ska öka i verksamheten	Delvis uppfyllt	Det har skett en ökad satsning på fler lokala nätverk där pedagoger får möjlighet att reflektera kring sina arbetssätt och metoder med kollegor och förskolechefer. Förskolorna arbetar med att utveckla det professionella språket och förhållningssätt till barns lärande. Ökad förståelse för hur integrerat matematik och språk är i förskolans verksamhet bör ge ökat resultat. Begreppet undervisning i förskolan har diskuterats och lyfts. Vi väntar med spänning på den nya läroplanen som kommer 2018. Lokets förskola har ingått i läslyftet och det har fallit väl ut. Inför 2018 söker flera förskolor statsbidrag för att kunna delta.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik i barnens vardag"	74,0%	76,0%	78,0%	80,0%		Nära värde	Ökad
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Förskolan arbetar med att utveckla barnens intresse för språk"	84,0%	82,0%	83,0%	82,0%		Nära värde	Oförändrad

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Barns inflytande och Förskola och hem	Delvis uppfyllt	Vi kan se en liten ökning i föräldrakäten kring föräldrarnas inflytande vilket är positivt, men det har inte skett en stor ökning. Påståendet att "Barnens tankar tas tillvara" ligger kvar på samma nivå som tidigare. Det pågår flera aktiviteter kring att öka barns inflytande. Medvetenheten har ökat hos pedagogerna. Det inre miljöarbetet som sker ger förutsättningar för ökat inflytande hos barnen. När material finns i barnens nivå kan barnen göra egna val. På de förskolor som har minskat barngruppernas storlek upplever pedagogerna att barnens röst i större utsträckning blir hörd. Barnen får större möjlighet att själva påverka innehåll och därmed ökar delaktigheten.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Barns och vårdnadshavares delaktighet i förskolan ska öka	Delvis uppfyllt	Fler förskolor har aktiva föräldraråd. Olika aktiviteter har skett som ska ge ökad insyn till föräldrarna, öppet hus, föräldramöten med aktiviteter m.m. Många förskolor förmedlar idag sin verksamhet/pedagogik genom instagram eller blogg. Arbetet med att ta fram en lärplattform har pågått och kommer när den startar upp ge föräldrar ökad delaktighet.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Mitt barns tankar och intressen tas tillvara"	79,0%	78,0%	79,0%	78,0%		Nära värde	Oförändrad
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål"	84,0%	84,0%	81,0%	82,0%		Nära värde	Oförändrad

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Övergång och samverkan	Delvis uppfyllt	Nytt gemensamt material har tagits fram för övergångar mellan förskola och grundskola, det har bidragit till ökad likvärdighet. Stödfunktionerna talpedagog, specialpedagog och psykolog har bidragit till att förbättra övergångar för barn med särskilda behov. Även den fristående verksamheten har möjlighet att använda sig av övergångsmaterialet.
Uppföljning, utvärdering och utveckling	Delvis uppfyllt	Det systematiska kvalitetsarbetet varierar mellan förskolorna. Medan några förskolor är i starten och arbetar för att skapa strukturer och mallar har andra förskolor kommit långt. Under året har arbete pågått för att utveckla kompetensen i bestyr hos förskolecheferna. Aktiviteterna som skapas ska vara tydliga så att vi kan identifiera effekterna av våra åtgärder, insatser. Kvalitetsenhetens granskningar av förskolans enheter bidrar till att förvaltningen får kännedom om styrkor och svagheter. Vårdnadshavarna deltar i både granskningar och föräldraenkät.

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Förskolechefens ansvar	I hög grad uppfyllt	<p>Arbetet har pågått under två år och nu kan vi se en positiv utveckling. Förskolecheferna tar stort ansvar för sin pedagogiska verksamhet, granskningar som gjorts har visat på både goda exempel och en del utvecklingsområden. Genom att få syn på våra utvecklingsområden kan vi stödja förskolechefernas processer mot målen.</p> <p>Att vara förskolechef och ta ansvar för sin verksamhet kräver en pedagogisk ledare som är nära sin verksamhet, schemalägger tid i barngrupp, har inblick i den verksamhet som bedrivs. Har en organisation med reflektionstid för arbetslag och för enskilda pedagoger, med pedagogiska nätverk. Genom reflektion, pedagogiska dokumentation och systematiskt kvalitetsarbete får förskolechef inblick i verksamheten.</p> <p>En förskolechef beskriver sitt pedagogiska ledarskap så här: -att vara en tydlig pedagogisk ledare, för mig innebär det att vara orädd, tydlig, uppmuntrande, våga ta beslut, stötta, bekräfta och lyfta det goda i varje enskild medarbetare. Att ge pedagogerna verktyg att utvecklas och tillsammans med dem driva verksamheten framåt mot gällande mål</p>

Målområde: God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	I hög grad uppfyllt	Vo1 har gjort ett strålande resultat och hanterat svängningar i intag på ett mycket bra sätt. en hög löneglidning har kunnat leda till ett negativt resultat men då efterfrågan på utbildad personal varit hög har flera tjänster inte tillsatts med behörig personal.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Ekonomiskt resultat, Tkr	4 426,0	3 592,0	143,0	106,0	0,0	Värde uppnått	Oförändrad

Målområde: Attraktiv arbetsgivare		
Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	Ej uppfyllt	STAMINA projektet som pågått under 2017 ger medarbetare större påverkan på sin arbetssituation och sin arbetsmiljö. Genom att öka känslan av delaktighet kan vi få större engagemang och ökad trivsel. Förskolechefer har försökt skapa fler mötesplatser för medarbetare och ge dem mer insyn i beslutsgången. Arbetet är påbörjat och kommer fortsätta under 2018. De centrala pedagogiska forum som startat har varit mycket uppskattade. Ökat koncerttänk är en positiv effekt och vi kan sprida goda exempel. Framöver behöver vi titta på vilka områden som är mest strategiska att satsa på, förmåner, kompetensutveckling m.m.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare		75,00%	48,00%			Ny mätning sker 2018	

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.	Ej uppfyllt	Sjukfrånvaron är betydligt högre än de önskade fyra procenten. Aktiva åtgärder har dock vidtagits. Förskolecheferna har tillsammans med HR tagit tag i många rehab ärenden. Ärenden som ibland går många år tillbaka i tiden. Att arbeta med rehab ärenden är ett tidskrävande och långsiktigt arbete. Projekt Stamina visar på en positiv trend, en liten nedgång i sjukfrånvaron över tid. Projektet pågår ytterligare ett år. 2017 slutfördes arbetet med att starta upp en bemanningsenhet och i februari 2018 är den igång.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	8,01%	9,81%	10,09%	9,48%		Ej accepterat värde	Minskad
Sjukfrånvaro kort (< 60 dagar)	4,38%	4,71%	4,36%	4,66%			Oförändrad
Sjukfrånvaro lång (= > 60 dagar)	3,63%	5,10%	5,73%	4,83%			Minskad

Kommentar:

Utfallet avser jan-nov 2017.

Arbete med STAMINA har gett små resultat men en något optimistisk en positiv trend. Förändring pågår men tar tid.

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	I hög grad uppfyllt	En hög andel anställda inom förskolan anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål		95,00%	88,00%			Ny mätning 2018	Oförändrad

2.2 UPPDRAG FRÅN KOMMUN- OCH NÄMNDPLAN

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Titel	Status	Kommentar
Konkurrensutsättning	✓	Uppdraget är färdigt. Förskola 36% fristående verksamhet och 64% kommunal. Pedagogisk omsorg 82% fristående verksamhet och 8% kommunal.
Ekologiska livsmedel	✓	Uppdraget är färdigt men kan förändras under året. Under perioden januari - juni 2017 uppgick andelen ekologiska livsmedel i förskolan till 33,17 %.
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.	✓	Möte har skett med funktionshinderrådet. Ett område som barn - och utbildningsförvaltningen ska bevaka är allergironder.
Taxor och avgifter	✓	Taxan är justerad utifrån ny maxtaxa
Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper	▶	Statsbidraget för 2016/2017 gav möjligheter för att skapa fler antal avdelningar. vid årets slut finns 112 avdelningar mot tidigare 93,5 avdelningar. Ökningen av avdelningar innebär att vi fördelar befintliga barn på fler gruppen vilket i sin tur leder till mindre barngrupper. Samtidigt har barnantalet ökat inom den kommunala verksamheten (ca 100 barn på två år). Personaltätheten har ökat något. I september 2017 ligger vi på 5,6 barn per vuxen. Rekryteringssvårigheter har ökat och konkurrensen om behörig personal är hög i Stockholmsområdet.

Nämnduppdrag

Titel	Status	Kommentar
Stärkt fokus på utveckling och lärande	▶	För att kunna förändra miljö och förhållningssätt har ett grundläggande arbete behövts. En utrensning av gammalt material har varit nödvändigt, sedan har en uppbyggnad kunnat ske. För att arbeta in nya arbetssätt, synsätt, förhållningssätt har förskolechefernas pedagogiska ledarskap varit viktigt. De bidrar till att frågorna lyfts på förskolan. Medvetenheten ökar kring pedagogers och miljöns betydelse för barns lärande. Det har skapats både lokala och centrala nätverk där pedagoger möts och diskuterar barnens lärande och deras lärande miljö. Arbete pågår kring att utveckla och skapa en stimulerande, mångsidig och användbar miljö med god tillgång till varierat material för skapande, utforskande och upplevelser som gynnar barnens fantasi och kreativitet. Riktad kompetensutveckling, studiebesök och litteratur har legat som grund för diskussionerna som förts.
En förskola och skola för var och en	✔	Värdegrundsdokumentet är väldigt levande i olika typer av forum. Ett ständigt pågående arbete som vi ska hålla levande. Under året har det vävts in i vårt centrala forum för kollegialt lärande och förståelsen för att värdegrundsdokumentet kan kopplas till den dagliga verksamheten har varit tydlig. Det har också tydliggjort att vi som förvaltning arbetar utifrån ett gemensamt värdegrundsdokument, genom att bland annat lansera det på hemsida. En klart tydlig förstärkning av dokumentet har skett.
Möjliggör för minst en förskola med flexibla öppnings- och stängningstider.	✔	Uppdraget är genomfört. I april 2017 öppnade Stimmets förskola med flexibla öppettider för föräldrar som är i behov av omsorg tidiga mornar och sena kvällar. Utnyttjandet av de flexibla tiderna har än så länge varit lågt. En utredning kommer ske under 2018 för att säkerställa att vi erbjuder omsorg på obekvämtid på ett effektivt och fungerande sätt.
Genomföra en total översyn av samtliga Barn- och utbildningsnämndens egna styrdokument.	▶	På grund av en tung arbetsbörda (stor omsättning av personal) på förvaltningen har inte alla styrdokument hunnits uppdateras och gås igenom. De revideringar som gjort har gett bra effekt, ökad tydlighet och färre dokument. Arbetet kommer fortgå även under 2018

2.3 VERKSAMHETSUPPDRAG

Verksamheten fortsätter att ha ett starkt fokus på likvärdighet och det pedagogiska ledarskapet. Personaltäthet och minskade barngrupper har varit i fokus och en liten förbättring har skett. Verksamheten har haft svårigheter att rekrytera legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare, därav en liten sänkning av förskollärartätheten. Arbete har pågått för att kompetensutveckla befintlig personal. En framgångsrik aktivitet är de centrala nätverken, forum för kollegialt lärande, där goda exempel kan lyftas och spridas.

Områden som verksamheten behöver utveckla är arbetet kring barn med annat modersmål, flerspråkighet, hantering av nyanlända. Likabehandlingsplanen har försvunnit och behöver ersättas med nya mallar då lagarna har förändrats. Fortsatt arbeta för en central handlingsplan kring kemikaliesmart förskola.

Kvalitetsenheten har granskat fristående och kommunala förskolor och pedagogisk omsorg. Granskningarna har visat både goda resultat och utvecklingsområden. Ärenden till Skolinspektionen har varit få. Under året skedde granskning på alla förskolor från Södertörns miljö och hälsoskyddsförbund SMOHF, förbättring av ventilation, rutiner kring giftfri miljö är några effekter efter granskningen.

Ett flertal blanketter har gjorts om till e- tjänster. Centraliserad köintagning har gjort processen mer rättssäker. Ett flertal riktlinjer har reviderats eller skapats för ökad tydlighet. Genomlysning av den socioekonomiska fördelningen har lett till förändrad fördelning utifrån fler parametrar. Förberedelser inför införandet av GDPR har pågått under året.

Snittet för andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen är något lägre än i Stockholms län, och mycket lägre än rikssnittet. Antal barn per årsarbetare är högre än både Stockholms län och rikssnittet. Marknadsandelen för barn i kommunal förskola har ökat till 64 %.

2.3.1 VERKSAMHETSMÅTT

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
Förskola - pedagogisk personal, antal årsarbetare i förskola	295	306	313	325
Förskola - Årsarbetare i förskolan med pedagogisk högskoleexamen, andel (%) (N11023)	32,90%	30,10%	24,40%	0,00%
Förskola - marknadsandel egen regi, (%)	62,00%	61,00%	62,00%	62,00%
Förskola - antal barn per årsarbetare i förskolan (kommunal regi) (N11010)	5,9	5,9	5,8	0
Förskola - andel barn som fått plats på förskola inom tre månader.	100,00%	98,00%	98,00%	0,00%
Förskola - antal barn i förskolan	1 600	1 628	1 661	1 661

2.4 EKONOMI

2.4.1 RESULTATRÄKNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE

Beställare	Utfall 2016	Utfall 2017
Ram	284 679	295 238
Intäkter, externa	30 171	29 570
Kostnader	312 366	324 801
Resultat	2 484	8
Utförare	Utfall 2016	Utfall 2017
Intäkter, interna	182 564	194 014
Intäkter, externa	2 949	4 761
Kostnader	187 854	198 677
Resultat	-2 341	98
Netto VO Förskola	Utfall 2016	Utfall 2017
Resultat	143	106

Kommentar:

Det sammantagna ekonomiska resultatet för verksamhetsområde Förskola och pedagogisk omsorg för 2017 är ett överskott på 106 tusen kronor. 3 802 tusen kronor är förda till demografibuffert, som en effekt av att befolkningstillväxten i förskoleålder varit lägre än befolkningsprognosen som användes vid budget.

I enlighet med beslut i kommunfullmäktige har 6 000 tusen kronor överförts från VO Förskola till VO Grundskola.

Utförarsidan inom VO1 Förskola visar ett resultat nära balans, överskott med 98 tusen kronor. Detta innebär att verksamheterna gemensamt har täckt även föregående års underskott om 2 341 tusen kronor.

Enheterna har haft fokus på att anpassa sina kostnader till volymen barn. Statsbidrag för att minska barngrupperna har gett förutsättningar till resultatet.

Förskolornas pedagogtätthet har ökat något sedan föregående år. Andelen förskollärare har sjunkit något vilket gör att personalkostnaderna inte stigit i samma grad som pedagogtättheten. Rekryteringsläget på marknaden är tufft, och det är svårt att attrahera förskollärare i hela Stockholmsregionen.

2.4.2 DRIFTSREDOVISNING PER VERKSAMHET

Beställare resultat (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Bokslut 2017	Budget avvikelse 2017
Intäkter				
Ram från kommunfullmäktige	284 680	305 040	305 040	0
Demografi - justering mot buffert			-3 802	-3 802
Om fördelning till VO2 Grundskola			-6 000	-6 000
Taxor och avgifter	19 919	16 500	19 530	3 030
Försäljning av verksamhet (IKE*)	507	760	1 178	418
Moms	6 773	6 730	6 786	56
Statsbidrag	2 957	2 700	2 068	-632
Övrigt (försäkringsersättning)	15	0	8	8
Summa Intäkter	314 850	331 730	324 808	-6 922
Kostnader				
Förvaltningsgemensamma kostnader	12 207	12 450	9 052	3 398
Förskolepeng	279 507	297 450	294 993	2 457
Pedagogisk omsorgspeng	6 644	6 730	6 364	366
Vårdnadsbidrag	179	400	41	359
Barnomsorg på obekvämtid	1 124	1 000	1 621	-621
Öppna förskolan	1 428	1 600	1 546	54
Tilläggsbelopp	8 277	8 900	7 985	915
Sociodemografiskt tillägg	3 000	3 200	3 200	0
Summa kostnader	312 366	331 730	324 801	6 929
Resultat	2 484	0	0	8

Utförare resultat (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Bokslut 2017	Budget avvikelse 2017
Intäkter				
Tidigare års resultat	-434	-2 341	-2 341	0
Förskolepeng	174 823	188 000	188 450	450
Tilläggsbelopp	6 382	6 927	6 179	-748
Socio	1 179	1 339	1 339	0
Pedagogisk omsorg	392	420	341	-79
Taxor och avgifter	236		96	96
Statsbidrag	2 937	4 000	4 710	710
Summa intäkter	185 513	198 346	198 775	430
Kostnader				
Personalkostnader	143 699	151 000	149 830	1 170
Lokalkostnader	21 079	22 857	22 850	7
Skolmåltid	16 455	19 314	17 598	1 716
Lekmaterial	2 287	2 000	2 833	-833
Övriga kostnader	4 335	3 175	5 567	-2 392
Summa kostnader	187 854	198 346	198 677	-331
Resultat	-2 341	0	98	98

Kommentar intäkter beställare

Taxor och avgifter är högre än budget, och i linje med föregående års utfall. Intäkter från försäljning av verksamhet är högre än budget och högre än utfallet föregående år. Antalet barn från andra kommuner som haft plats i någon av kommunens förskolor har ökat.

Intäkten från statsbidrag är högre än budget men lägre än föregående års utfall. Statsbidragen består av schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd, enligt den nya fördelningsprincipen som antogs under hösten 2016 samt bidrag till kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa. En del av bidraget för kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa avser fritidshem har flyttats till VO2 Grundskola. Föregående år lades hela detta bidrag helt till förskolan.

Kommentar kostnader beställare

Förvaltningsgemensamma kostnader är lägre än budget, och lägre än föregående år. I föregående års utfall finns kostnader till kommungemensamma verksamheter, som i år finansierades med ramanslag. Den nya bemanningenheten har startat med lägre kostnader under 2017 än budgeterat. Etablering av utökade öppet-tider har gjorts vid förskolan Stimmet, som öppnade under året. 600 tusen kronor har förts till Stimmet förskola, kostnaden finns under barnomsorg på obekvämtid. I budget låg detta under förvaltningsgemensamma kostnader.

Förskolepeng och pedagogisk omsorgspeng är lägre än budget och högre än utfallet föregående år. Verksamheten har haft fler barn än förra året och en högre förskolepeng, men det är färre än den demografiprognos som låg till grund för budget.

Vårtnadsbidrag är lägre än budget och lägre än föregående års utfall. Endast ett fåtal familjer har haft vårtnadsbidrag och de sista utbetalningarna gjordes i november 2017.

Kostnaderna för öppna förskolan, tilläggsbelopp och sociodemografiskt tillägg är i balans med budget och högre än föregående års utfall.

Kommentar intäkter utförare

Intäkter i form av tilläggsbelopp är lägre än budget, och lägre än föregående års utfall.

Statsbidrag innefattar både bidrag för minskade barngrupper samt riktade statsbidrag för lärarlönelyftet. Statsbidragen är totalt sett högre än budget, och betydligt högre än motsvarande intäkt föregående år.

Kommentar kostnader utförare.

Personalkostnaderna är lägre än budget, men högre än föregående år. Ambitionen att öka pedagogtäteten har uppfyllts, men andelen förskollärare har sjunkit något, vilket gör att kostnaderna blir något lägre än budgeterat.

Kostnaderna för måltider är lägre än budget och högre än föregående år. I samband med att måltidsservice etablerades infördes en ny prismodell för måltider i kommunen.

Kostnaderna för lekmaterial är högre än budget och högre än föregående års utfall. En del av de ökade kostnaderna är uppstarten av Stimmets förskola.

Övriga kostnader är högre än budget och högre än föregående år. En del av de riktade stadsbidragen avsåg anpassningar för att minska barngruppernas storlek. Detta har krävt anpassningar i lokaler och utrustning.

En satsning har gjorts på ljuddämpade bord och stolar samt digital utrustning.

3 UPPFÖLJNING AV RISKHANTERINGSPLAN

Målet lärandet ska öka i verksamheten - ett medvetet arbete har pågått för att utveckla verksamheten och ge pedagoger mer kompetens kring hur de synliggöra sitt arbete. En ökad medvetenhet hos pedagogerna och en tydligare kommunikation mot vårdnadshavarna bör ge oss resultat i nästa mätning.

Systematiskt arbete utifrån plan mot diskriminering och kränkande behandling - här finns det brister i dokumentationsarbetet kring aktiva åtgärder. Barn- och utbildningsförvaltningen behöver ta fram en mall som verksamheten kan utgå ifrån.

Nämnden har fått månatlig information kring de anmälningar som skett.

Vårdnadshavarnas delaktighet ska öka - Fler metoder och kanaler för att öka insyn och delaktighet för vårdnadshavarna har skett. Instagram och blogg är två exempel. Alla förskolor har föräldraråd. Arbetet med att ta fram en lärplattform har skett och kommer lanseras under 2018.

Erbjuda förskoleplats inom tre månader - behovet har tillgodosetts genom en provisorisk utbyggnad av förskolor. Analys av befolkningsprognos och utbyggnad har bevakats.

4 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Under 2017 har resultaten av den nya organisationen som infördes den 1 januari 2016 kunnat skönjas. Omorganisationen har lett till ett tydligt fokus på pedagogisk utveckling, ledarskap och likvärdighet. Vårdnadshavares nöjdhet och upplevd trygghet är hög inom verksamhetsområdet. Förskolan har ökat personaltätheten och minskad snittet på barngrupperna. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med att aktivt möta de utmaningar som går att förutse inom digitalisering, rekrytering, arbetsmiljö och lokaler.

Det sammantagna ekonomiska utfallet för barn- och utbildningsförvaltningen 2017 är ett underskott med 10,6 miljoner kronor. Det sammantagna ekonomiska resultatet för verksamhetsområde Förskola och pedagogisk omsorg för 2017 är ett överskott på 106 tusen kronor.

Den sammantagna bedömningen är att verksamhetsområdet är stabilt och har en positiv utvecklingskurva.

Nya mål och prioriteringar

- Utökning av förskoleplatser i takt med kommunens utbyggnad bör prioriteras högt. Arbetet pågår kring konceptförskola.
- Genomförande av bemanningsenhet samt slutföra STAMINA-projekt för att på sikt få ner sjukfrånvaro och förbättra arbetsmiljön.
- Arbetet mot delmål i den nationella IT-strategin, som ska uppnås 2022.
- Ny reviderad läroplan kommer 2018 och ska implementeras och säkerställas.
- Kompetensförsörjning och stärkande av vårt arbetsgivarvarumärke, öka andelen förskollärare.
- Ökad personaltäthet för att nå nämndmål med vision att nå de nationella snittet
- Säkerställa trygghetsarbetet
- Utveckla de centrala förskole nätverken

Verksamhetsberättelse 2017

Vo 02 – Grundskola inkl. grundsärskola

Utgåva: Verksamhetsberättelse 2017 Rapportperiod: 2017-12-31 Organisation: Vo 02 -
Grundskola inkl. grundsärskola

tyresö kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	VIKTIGA HÄNDELSER	2
2	UPPFÖLJNING OCH ANALYS AV MÅL OCH RESULTAT	5
2.1	MÅLUPPFYLLELSE.....	5
2.2	UPPDRAG FRÅN KOMMUN- OCH NÄMNDPLAN	13
2.3	VERKSAMHETSUPPDRAG	15
2.3.1	VERKSAMHETSMÅTT.....	16
2.4	EKONOMI.....	17
2.4.1	RESULTATRÄKNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE	17
2.4.2	DRIFTSREDOVISNING PER VERKSAMHET.....	18
3	UPPFÖLJNING AV RISKHANTERINGSPLAN	22
4	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	23

1 VIKTIGA HÄNDELSER

Forskning och utveckling

Under våren togs ett strategiskt beslut att delta i IFOUS forskningsprogram för programmering i undervisningen. Detta program pågår under tre år och sker i samarbete med forskare från Stockholms universitet. Syftet med forskningsprogrammet är att ta fram bra exempel på programmeringsundervisning som genererar en tydlig kunskapsprogression för eleverna i förhållande till revideringen i läroplanen/kursplanerna. Fyra skolenheter deltar i forskningsprogrammet och delger via rektorsgruppen resultat och framgångsfaktorer som ska komma alla skolenheter till nytta.

Nationell IT-strategi

Under senare delen av hösten 2017 tog regeringen beslut om den "Nationella IT-strategin" som gäller 2017-2022. Den påverkar grundskolan stort inom främst två områden. Det ena området handlar om att vi ska undervisa i programmering från hösten 2018 i flera ämnen och den andra delen är att vi ska ha en tillgänglighet på digitala enheter 1:1 för eleverna från årskurs 1-9 under den period som strategin gäller.

Digitaliseringsutbildning för skolledare

För att kunna möta utmaningarna i den Nationella IT-strategin, genomfördes en kompetensutveckling för skolledare i Tyresö kommun under hösten 2017. Det hölls fyra heldagar i seminarieform där innehållet utgick från IT-strategin. Denna kompetensutveckling erbjöds både rektorer och biträdande rektorer för att öka kompetens i skolledningarna på de kommunala skolorna.

Ändringar i läroplanen och utökning av timplanen

Under hösten 2017 kom flera förändringar i kursplanerna som gäller från hösten 2018. Vi ska undervisa i moderna språk och sätta betyg från årskurs 6. Vi har idag sex stycken f-6 skolor som inte har lärare som undervisar i moderna språk, samtidigt har 80 minuter av timplanen utökats och förflyttas ner till årskurs 4-6.

Programmering förs in som en obligatorisk del i kursplanerna i matematik, teknik och samhällskunskap. Kompetensutveckling för pedagoger har startat under hösten 2017 i programmering.

Digital kompetens är ett begrepp som förts in i läroplanen under 2017 och ställer större krav på pedagogerna och behov av kompetensutveckling.

Kvalitetsutveckling av fritidshemmen i Tyresö kommun

Under hösten genomfördes den planerade kompetensutvecklingen för fritidshemmen i Tyresö. All tillsvidareanställd personal deltog i tre halvdagar i seminarieform. Innehållet utgick från revideringen av lgr 11 där kapitel 4 har tillkommit i syfte att förtydliga fritidshemmets pedagogiska uppdrag. Fortsättningen av denna kvalitetsutveckling sker i nätverk där fritidshem besöker varandra utifrån

fastställda dokument med fokus på omsorg och lärande. Dessa besök kommer generera erfarenhetsutbyte samt framtagna utvecklingsområden inom den besökta verksamheten.

Organisationen för grundskolan

Under hösten delades enheten Fornuddens och Sofiebergs skolor till två separata enheter. Därmed har alla grundskolor i Tyresö en rektor.

Under hösten har arbete med anpassningar för elever med funktionshinder fortsatt. Detta arbete har lett fram till en planerad start av en "lärstudio" med två inriktningar, 1-6 och 7-9. Syftet med en lärstudio är att vara en kompensatorisk insats för elever som har svårigheter att tillgodogöra sig undervisningen i ordinarie klassorganisation.

Andelen nyanlända och målgrupp förändrades under 2017

Under våren 2017 minskade andelen nyanlända elever i åldersgruppen 14-16 år. En tydlig förändring skedde senare under sommarmånaderna där familjer med barn inom hela grundskolans åldersspann ökade markant.

Under hösten fick några rektorer uppdraget att starta en arbetsgrupp som ska arbeta fram rutiner för en gemensamt mottagande av nyanlända till grundskolan. Syftet med denna arbetsgrupp är att organisera en mottagningsenhet med resurser att kartlägga elevens skolbakgrund och även medicinska historik. Målgrupp för denna mottagningsgrupp är 1-16 år.

Behoven av elevplatser utreds vidare

Befolkningsstatistiken visar på ett utökat behov av elevplatser. Förändringen av ålder på nyanlända gör att grundskolan har svårt att ta emot elever i åldersgrupp f-3 och 7-9, inom 4-6 finns lite mer utrymme för placering på närmaste skola.

Modell för inrymning av skola

Under hösten har ett arbete startas för att skapa en modell hur vi hanterar yttre hot och obehöriga inkräktare som tar sig i på en skolenhet. Arbetets inriktning är att skapa ett larmsystem och rutiner för agerande om en hotfull inkräktare tar sig in i lokalerna. När denna modell för inrymning är klar och utvärderad tillsammans med polisen är avsikten att den skall införas på alla grundskolor i kommunen.

Förändrad organisation för modersmålsundervisningen

I nämnd i augusti togs beslut om att notera förvaltningens utredning angående erbjudande av skolskjuts för modersmålsundervisning. Förvaltningens slutsats i utredningen ligger i linje med hur majoriteten av andra kommuner i Stockholms län administrerar modersmålsundervisningen. Till hösten 2018 kommer organisationen förändras på så vis att eleverna i mindre utsträckning än tidigare kommer att ta sig till angiven skola för modersmålsundervisning. Pedagogerna kommer i stället till större del än tidigare att ta sig till de skolor där eleverna befinner sig.

Resurs- och utvecklingscentrum, RUC

En genomlysning tillsammans med personalen på RUC har förändrat och tydliggjort verksamhetens uppdrag. Från att tidigare erbjudit kurser samt handledande uppdrag, kommer verksamheten vara mer utåtriktad. Personal från RUC har i uppdrag att boka möten med rektorer och förskolechefer i syfte att använda kompetensen inom RUC som stöd för utvecklingsprocesser inom förskola och grundskola.

Rekrytering av behörig och legitimerad personal

Rekryteringsläget för grundskolan är ansträngt. Svårigheter att rekrytera pedagoger inom flera ämnesområden kvarstår. Förvaltningen arbetar aktivt med att skapa förutsättningar att vara en attraktiv arbetsgivare tillsammans med kommunens HR-avdelning.

Riktlinjer Trygga Barn

Tillsammans med personal från förskolan har förvaltningen arbetat fram riktlinjer för Trygga barn. Dessa riktlinjer är ett stöd för personalen hur man uppmärksammar barn och elever i verksamheterna som det finns misstankar om att vara utsatta för olika typer av övergrepp.

Här beskrivs viktiga händelser som påverkat verksamheten inom verksamhetsområdet. Det kan handla om faktorer i omvärlden, till exempel demografi, ändringar i lagar med mera, förändrat efterfrågandemönster, men även interna händelser som gett förändrade förutsättningar.

2 UPPFÖLJNING OCH ANALYS AV MÅL OCH RESULTAT

2.1 MÅLUPPFYLLELSE

Målområde: Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	Delvis uppfyllt	Årets resultat visar att vi har sjunkit i rankingen till 133 plats. Alla grundskolor utom en med 7-9 stadiet har haft en tillbakagång av sina resultat. Nationellt ser vi samma trend, att eleverna som slutat åk 9 har sämre resultat än tidigare åldersgrupper. I våra resultatdialoger ser vi samtidigt att nuvarande årskurs 9 gör en tydligt förbättrat resultat och kommer hamna på en bättre resultat jämfört med eleverna som slutade 2017.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - sammanvägt resultat i grundskolan, samtliga skolor, ranking ÖJ (U15428)	113	49	48	133		Värde uppnått	Oförändrad

Kommentar:

SKL:s ranking över Sveriges bästa skolkommuner publiceras i november varje år. Rankningen är ett sammanvägt resultat över meritvärde, andelen behöriga elever till gymnasieskolan samt andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Normer och värden	I hög grad uppfyllt	Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 90 procent i årskurs 5 och 88 procent i årskurs 8. Detta är något sämre resultat jämfört med föregående år. Trots detta bedöms tryggheten vara hög i Tyresös skolor. Arbetet med likabehandlingsplanen och andra insatser som t ex kartläggning av otrygga platser, trygghetsvandringar på skola samt fritidshem, samsyn på trivselregler ger förutsättningar att skapa en tryggare skolmiljö.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Upplevelsen av trygghet ska öka i Grundskolan	I hög grad uppfyllt	Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 90 procent i årskurs 5 och 88 procent i årskurs 8. Detta är något sämre resultat jämfört med föregående år. Trots detta bedöms tryggheten vara hög i Tyresös skolor. Arbetet med Likabehandlingsplan och andra insatser som t ex kartläggning av otrygga platser, trygghetsvandringar på skola samt fritidshem, samsyn på trivselregler ger förutsättningar att skapa en tryggare skolmiljö.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan"	90,00%	91,00%	93,00%	90,00%	100,00%	Nära värde	Oförändrad
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan"	90,00%	89,00%	89,00%	88,00%		Nära värde	Oförändrad

Kommentar:

Andelen elever i årskurs 5 som svarar att de känner sig trygga i skolan har minskat jämfört med föregående år och ligger på liknande nivå som tidigare år.

Andelen elever i årskurs 8 som svarar att de känner sig trygga i skolan har minskat svagt jämfört med föregående år.

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Kunskaper/Bedömning och betyg	Delvis uppfyllt	Betygsresultaten är något sämre än föregående år på fyra av kommunens fem högstadieskolor. En skola står för den största delen av resultatförsämringen. Samtidigt har en av grundskolorna ett förbättrat resultat. Prioriterade insatser är planerade. Analys av årets resultat för nuvarande årskurs 9 är betydligt bättre än föregående år. Resultatförsämringen är med stor sannolikhet tillfällig.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet	Delvis uppfyllt	Det preliminära resultatet för läsåret 16/17 visar på en försämring på fyra av fem högstadieskolor. Vi ser i våra resultatuppföljningar att eleverna i nuvarande åk 7 och 8 har en bättre resultatutveckling är tidigare och bedömer att elevernas resultat över tid är stabila och har en positiv utveckling.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) exklusive elever med okänd bakgrund	81,8%	84,8%	81,3%			Nära värde	Minskad
Grundskola - Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) exklusive elever med okänd bakgrund	87,5%	92,7%	92,0%			Värde uppnått	Minskad
Grundskola - genomsnittligt meritvärde årskurs 9 kommunala skolor (17 ämnen) exklusive elever med okänd bakgrund		232,00	237,00			Värde uppnått	Ökad
Grundskola - Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) (N15419)	81,80%	84,80%	81,30%	73,80%		Värde uppnått	Minskad

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) (N15436)	87,50%	92,70%	92,00%	82,90%		Värde uppnått	Minskad
Grundskola - genomsnittligt meritvärde, årskurs 9 kommunala skolor (16 ämnen) (N15403)	217,20	224,80	228,90	218,3		Värde uppnått	Minskad
Grundskola - genomsnittligt meritvärde årskurs 9 kommunala skolor (17 ämnen) (N15505)		232,10	237,00	226,00		Värde uppnått	Minskad

Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval	Delvis uppfyllt	Samtliga elever på högstadieskolorna har tillgång till studie- och yrkesvägledare och har därmed möjlighet till enskilda möten för att göra väl underbyggda val inför kommande studier.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - Andel gymnasieelever som fullföljt gymnasieutbildning inom fyra år, (N17457)		79,6%	76,9%	78,1%		Nära värde	Ökad

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Elevernas ansvar och inflytande/Skola och hem	Delvis uppfyllt	Enligt elev- och föräldraenkäten är detta ett utvecklingsområde. Resultaten är goda men det kan utvecklas ytterligare. Idag används metoden "Leda för resultat" som tydliggör vad eleverna upplever som utvecklingsområden.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Elevers och vårdnadshavares delaktighet i skolan ska öka	Delvis uppfyllt	Grundskolan i Tyresö har idag fyra olika system för vårdnadshavarna att använda för kontakt med sin respektive skola. Det är inte användarvänligt. Förvaltningen har därför startat en förstudie som skall leda till en ny lärplattform som ger bättre kommunikationsväg mellan skola och elev/vårdnadshavare. Beräknas vara klart till augusti 2018.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter"	82,00%	84,00%	85,00%	83,00%		Nära värde	Minskad
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter"	67,00%	65,00%	71,00%	66,00%		Nära värde	Minskad
Grundskola, åk 5 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål"	70,00%	74,00%	71,00%	71,00%		Nära värde	Oförändrad
Grundskola, åk 8 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål"	59,00%	66,00%	68,00%	71,00%		Nära värde	Ökad

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Övergång och samverkan	I hög grad uppfyllt	Utvärdering av övergångsdokumentet mellan förskola och grundskola är gjort. Grundskolan har även fokuserat på ett övergångsdokument mellan åk 6 och 7. Detta eftersom det finns flera skolor där eleverna slutar i åk 6 och börjar på någon av kommunens högstadieskolor till åk 7.
Skolan och omvärlden	Delvis uppfyllt	Arbetet med att utveckla studie- och yrkesvägledningen fortsätter. En grupp bestående av SYV från grundskolan och gymnasieskolan träffas. En revidering av övergångsplanen för grundskola/gymnasieskola pågår. Samverkan med lokala näringslivet är ett utvecklingsområde. Samverkan med samtliga gymnasieskolor som Tyresös elever går till är en stor utmaning.
Rektors ansvar	I hög grad uppfyllt	Förvaltningen har sedan ett år tillbaka genomfört resultatsammanställningar fyra gånger per läsår. Dessa har utvecklats med resultatdialoger för att delge förvaltningens analys av verksamheten men också för att möta skolledningens reflektioner av resultaten samt prioriterade insatser framöver.

Målområde: God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	Ej uppfyllt	VO 2 har fortfarande inte en ekonomi i balans. Anpassningar av organisationen fortsätter även under detta resultatår. Vi gör anpassningar både på förvaltnings- och enhetsnivå. Kraftig löneglidning samt små gruppstorlekar på enheterna gör det svårt att anpassa kostnader utifrån ekonomiska förutsättningar.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Ekonomiskt resultat, Tkr	-7 295,0	-5 853,0	-7 596,0	-10 748	0,0	Ej accepterat värde	Minskad

Målområde: Attraktiv arbetsgivare		
Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	Delvis uppfyllt	Vi har ett prioriterat arbete med en gemensam kompetensutveckling för pedagogisk personal i grundskolan. Vi har genomfört två stora satsningar, bedömning för lärande som är ett tvåårigt kompetensutvecklingsprogram för pedagoger, där alla enheter är med i denna satsning. För personal inom fritidshemmen startade en kompetensutveckling hösten 2017 med tre föreläsningsserier samt ett nätverk som syftar till att utveckla varandras enheter och utbyta kompetens. Vi fortsätter att skapa aktiviteter för personalen som syftar till att öka vår attraktivitet.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare		77,00%	39,00%	44,00%		Ej accepterat värde	Ökad

Kommentar

Andelen som rekommenderar Tyresö kommun har ökat men är fortfarande för lågt. Prioriterade insatser pågår med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.	Ej uppfyllt	Sjukfrånvaron har minskat något sedan våren 2017, men är fortfarande högt. Hälften av sjukskrivningarna utgörs av korttidssjukskrivningar. Enheterna har börjat arbeta för att minska antalet långtidssjukskrivningar. Fritidshemmets verksamhet är något överrepresenterat.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	6,17%	6,43%	7,10%	7,46%	4,00%	Nära värde	Ökad
Sjukfrånvaro kort (< 60 dagar)	3,44%	3,76%	3,64%	3,64%			
Sjukfrånvaro lång (= > 60 dagar)	2,72%	2,67%	3,46%	3,82%			

Kommentar:

Utfallet avser januari - november 2017

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	Delvis uppfyllt	Utifrån personalens behov och verksamhetens förutsättningar ges möjlighet att anpassa sysselsättningsgraden.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål		92,00%	94,00%			Värde uppnått	Ökad

Kommentar

Verksamheterna försöker anpassa tjänster utifrån personalens önskemål. Ekonomi styr möjligheten.

2.2 UPPDRAG FRÅN KOMMUN- OCH NÄMNDPLAN

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Titel	Status	Kommentar
Konkurrensutsättning	✓	Uppdraget är genomfört. Inom grundskolan är ca 18 % fristående verksamhet.
Ekologiska livsmedel	✓	Uppdraget är färdigt men kan förändras under året. Under perioden januari - juni 2017 uppgick andelen ekologiska livsmedel i grundskolan till 33,17 %.
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.	▶	Kartläggning av kompetensutveckling för olika funktionshinder är påbörjad och analysen kommer leda till prioriterade kompetensutvecklingar för personalen. Till hösten 2018 kommer kompensatoriska verksamheter startas på enheter i syfte att skapa miljöer anpassade utifrån funktionshinder.
Taxor och avgifter	✓	Uppdraget är genomfört. Avgiften för fritidshem styrs enligt nationell maxtaxa och följer index. Avgiften för fritidsklubb är oförändrad.
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.	▶	Uppdraget är påbörjat. Varje högstadieskola har en studie- och yrkesvägledare som arbetar med information och vägledning till eleverna inför gymnasievalet. Samarbete sker tillsammans med studie- och yrkesvägledarna på gymnasiet för att minska studieavbrotten. Grundskola och gymnasium har ett gemensamt dokument "Övergångsplan" som beskriver samarbetet mellan grundskola samt gymnasiet i Tyresö. Svårt att följa upp resultatet av detta särskilda uppdrag, många av kommunens elever söker gymnasieskola utanför Tyresö kommun

Nämnduppdrag

Titel	Status	Kommentar
En förskola och skola för var och en	✔	Värdegrundsdokumentet är väldigt levande i olika typer av forum som t ex APT. Ett ständigt pågående arbete som vi ska hålla levande. Under året har det vävts in i vårt centrala forum för kollegialt lärande och förståelsen för att värdegrundsdokumentet kan kopplas till den dagliga verksamheten har varit tydlig. Det har också tydliggjort att vi som förvaltning arbetar utifrån ett gemensamt värdegrundsdokument, genom att bland annat lansera det på hemsida. En klart tydlig förstärkning av dokumentet har skett.
Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla fritidshemmens kvalitet.	✔	Uppdraget har påbörjats. En plan för kompetensutveckling läsåret 17/18 har tagits fram. Under hösten har tre seminarium genomförts för all tillsvidare anställd personal inom fritidshemmen i Tyresö. Nu har nätverk bildats mellan 3-4 enheter som syftar till verksamhetsbesök där både goda exempel delas mellan enheterna samt att ta fram utvecklingsområden.
Förvaltningen påbörjar implementeringen av fastställd IT-strategiplan i ett 1-16-års perspektiv.	▶	Uppdraget är påbörjat. IKT-strategi är framtagen och en plan för implementering har påbörjats.
Genomlysning av organisationen kring modersmål och studiehandledning på modersmål	✔	Uppdraget är färdigt. Ärendet redovisades i BUN augusti 2017. Förvaltningen påbörjar ett förbättringsarbete.

2.3 VERKSAMHETSUPPDRAG

Nya organisationen som gäller från den 1 januari 2016 har två huvudfokus; likvärdighet och pedagogiskt ledarskap. Verksamheten fortsätter att hålla ett starkt fokus inom dessa områden. För att skapa likvärdighet arbetar rektorsgruppen gemensamt fram olika policydokument och riktlinjer. Ett exempel är "Problematisering skolfrånvaro", som är en handlingsplan med riktlinjer om hur skolorna ska arbeta för att minska elevernas frånvaro i skolan. Alla skolor arbetar på samma sätt och det skapar likvärdighet för elever och vårdnadshavare.

En prioriterad kompetensutveckling inom digitalisering/programmering har genomförts som en följd av den nationella IT-strategin.

Inför skolvalet för förskoleklass och till årskurs 7 har riktlinjerna reviderats. Särskolans intagningsrutiner har tydliggjorts.

E-tjänster har skapats för att underlätta för medborgarna.

Skolinspektionen har inte gjort några temagranskningar detta år i Tyresö kommun.

Andelen lärare med högskoleexamen är likvärdigt med både Stockholms län och rikssnittet. Antal elever per lärare är något högre än både Stockholms län och rikssnittet.

Antal elever per anställd i fritidshemmet är något lägre än Stockholms län och rikssnittet.

Resultaten för grundskolans elever som slutade årskurs 9 sjönk under 2017. Våra resultatdialoger visar att denna tillbakagång dock är tillfällig. Elever i årskurs 7 och 8 har en stark positiv trend och kommer med stor sannolikhet att generera en positiv resultatutveckling de närmaste åren.

Andelen behöriga till gymnasiet samt med fullständigt betyg ligger cirka 4 procent under nationell nivå medan meritvärdet ligger knappt 4 poäng över nationell nivå.

2.3.1 VERKSAMHETSMÅTT

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
Grundskola - Lärare/pedagogisk personal med pedagogisk högskoleexamen i kommunal förskoleklass och grundskola, andel (%) (N15101)	83,20%	83,30%	80,60%	
Grundskola - elever/lärare (årsarbetare) i kommunal grundskola (antal) (N15034)	13,2	13,3	13,9	
Grundskola - Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, kommunala skolor, andel (%)	31,00%	27,00%	23,00%	23,00%
Grundskola - antal barn i fritidshem per anställd (kommunal regi) (N13010)	23,8	22,5	21,2	
Grundskola - Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%) (N15454)	64,00%	82,10%	73,00%	69,00%
Grundskola - Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska (ej svenska som andraspråk), kommunala skolor, andel (%) (N15450)	75,00%	69,20%	80,00%	79,00%
Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i engelska, kommunala skolor, andel (%) (N15482)	94,60%	91,50%	92,20%	92,20%
Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%) (N15485)	91,80%	92,80%	95,00%	95,00%
Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%) (N15488)	95,00%	95,40%	97,10%	97,10%
Grundskola - ogiltig frånvaro i högstadiet (årskurs 7-9)	2,83%	3,21%	3,10%	3,10%
Grundskolan - marknadsandel egen regi, F-9 (%)	79,00%	79,00%	77,00%	78,00%
Grundskola, åk 2 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns fritidshem"	89,00%	85,00%	89,00%	88,00%
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med min skola"	83,00%	87,00%	87,00%	86,00%
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med min skola"	80,00%	82,00%	82,00%	77,00%

2.4 EKONOMI

2.4.1 RESULTATRÄKNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE

Beställare	Utfall 2016	Utfall 2017
Ram	673 112	682 772
Intäkter, externa	50 639	54 585
Kostnader	721 592	737 358
Resultat exklusive grundsärskola (utförare)	2 333	
Överfört resultat grundsärskola (utförare)*	-4 471	
Resultat	-2 312	-2
Utförare	Utfall 2016	Utfall 2017
Intäkter, interna	540 751	551 865
Intäkter, externa	30 390	41 242
Kostnader	580 896	603 853
<i>Varav sarskola</i>		
<i>Intäkter</i>	<i>21 603</i>	<i>23 131</i>
<i>Kostnader</i>	<i>26 074</i>	<i>26 001</i>
	<i>-4 471</i>	<i>-2 869</i>
Resultat inkl. grundsärskola	-9755	
Överföring till beställare*	4 471	
Resultat	-5 284	-10 746

* Grundsärskola ingår i utförarsida men 2016 var den inte resultatenheter därför justeras resultatet mellan utförare och beställaresida.

Det sammantagna ekonomiska resultatet för verksamhetsområde Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem för 2017 är ett underskott på 10 748 tusen kronor. 820 tusen kronor är förda från demografibuffert, som en effekt av att befolkningstillväxten i skolåldern varit högre i vissa åldersgrupper än befolkningsprognosen som användes vid budget.

I enlighet med beslut i kommunfullmäktige har 6 000 tusen kronor överförts till VO Grundskola från VO Förskola.

Utförarsidan inom VO2 Grundskola visar ett underskott på 10 746 tusen kronor för 2017.

I detta ingår föregående års negativa resultat på 5 284 tusen kronor. Verksamhetsårets resultat för grundskola, grundsärskola och fritidshem är 5 462 tusen kronor. Grundsärskolornas bidrag till underskottet är 2 869 tusen kronor.

2.4.2 DRIFTSREDOVISNING PER VERKSAMHET

Beställare resultat (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Bokslut 2017	Budget avvikelse 2017
Intäkter				
Ram från kommunfullmäktige	668 691	675 952	675 952	0
Demografi - justering mot buffert	4 421		820	820
Omfördelning från VO1 Förskola			6 000	6 000
Taxor och avgifter	22 020	20 950	22 990	2 040
Försäljning av verksamhet (IKE)	19 093	20 703	20 271	-432
Statsbidrag, maxtaxa och migrationsv.	2 078	600	3 409	2 809
Moms	7 433	6 072	7 906	1 834
Övrigt (försäkringsersättning)	15		8	8
Summa Intäkter	723 751	724 277	737 357	13 080
Kostnader				
Förvaltningsgemensamma kostnader	29 401	18 000	17 952	48
Förskoleklasspeng	39 265	38 848	38 586	262
Grundskolepeng	451 256	465 239	467 370	-2 131
Fritidspeng inkl fritidsklubb	112 996	112 280	113 583	-1 303
Återvändarskolan	1 165	2 000	1 748	252
Skolskjutsar	7 690	7 640	9 655	-2 015
Tilläggsbelopp, inkl nyanlända	17 959	17 640	20 748	-3 108
Externa placeringar	8 198	9 000	13 244	-4 244
Sociodemografiskt tillägg	10 106	10 710	10 706	4
Modersmål och studiehandledning	13 475	13 500	13 320	180
Grundskola och fritidshem	29 908	29 420	30 446	-1 026
Summa kostnader	721 418	724 277	737 358	-13 081
Resultat exklusive grundskola (utförare)	2 333			
Överfört resultat grundskola (utförare)*	-4 471			
Resultat	-2 138	0	-2	-2

* Grundskola ingår i utförarsida men 2016 var den inte resultatenheter därför justeras resultatet mellan utförare och beställaresida.

Utförare resultat (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Bokslut 2017	Budget avvikelse 2017
Intäkter				
Tidigare års resultat	1 769	-5 284	-5 284	0
Elevbidrag	510 223	519 900	524 694	4 794
Tilläggsbelopp	17 959	17 462	20 696	3 234
Socio	9 116	9 454	9 467	13
Försäljning	2 071	2 200	1 615	-585
Intern intäkt	1 691		2 133	2 133
Statsbidrag	28 313	39 290	39 785	495
Summa intäkter	571 141	583 022	593 107	10 085
Kostnader				
Personalkostnader	398 661	413 800	418 930	-5 130
Anslag och prestationskostnad	8 261	6 330	6 806	-476
Lokaler	102 079	103 923	103 926	-3
Skolmåltid	37 157	37 000	36 316	684
Läromedel	19 357	17 870	20 371	-2 501
Övriga kostnader	15 381	9 400	17 503	-8 103
Summa kostnader	580 896	588 323	603 853	-15 530
Resultat inkl. grundsärskola	-9755			
Överföring till beställare*	4 471			
Resultat	-5 284	-5 300	-10 746	-5 446

* Grundsärskola ingår i utförarsida men 2016 var den inte resultatenheter därför justeras resultatet mellan utförare och beställaresida.

Kommentar intäkter beställare

Taxor och avgifter är högre än budget, och högre än föregående års utfall.

Intäkter från försäljning av verksamhet är lägre än budget men högre än utfallet föregående år. Ökningen av antalet elever från andra kommuner har inte blivit så stor som vi antog vid budget. Intäkten från statsbidrag är högre än budget men lägre än föregående års utfall. Statsbidragen består av ersättning från Migrationsverket för asylsökande, schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd, enligt den nya fördelningsprincipen som antogs under hösten 2016, samt bidrag till kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa. Ersättningen från Migrationsverket asylsökande var försiktigt satt i budget. Utfallet under hösten 2017 avsåg hösten 2016 och våren 2017. En del av bidraget för kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa avsåg fritidshem. Föregående år lades hela detta bidrag helt till förskolan.

Kommentar kostnader beställare

Förvaltningsgemensamma kostnader är i balans med budget, och lägre än föregående år. I föregående års utfall finns kostnader till kommungemensamma verksamheter, som finansierades med ramanslag.

Förskoleklasspeng är något lägre än budget och lägre än föregående år. Slutresultatet i befolkningsutvecklingen blev att kommunen hade något färre barn i 6-årsgruppen än befolkningsprognosen.

Grundskolepeng är högre än budget och högre än föregående års utfall. Det är barn i åldern 7-12 år som ökat mer än övriga åldersgrupper. Detta får också effekt på fritidshemspengen som är högre än budget och högre än föregående år.

Återvändarskolans utfall blev lägre än budget och högre än föregående år.

Kostnaden för skolskjuts blev högre än budget och högre än föregående år. En stor del av de ökade kostnaderna kommer av resor till externa placeringar.

Utfallet för tilläggsbelopp är högre än budget och högre än föregående år. En stor del av detta avser nyanländbidrag till de enheter som tagit emot de nyanlända i sin verksamhet. Dessa täcks av statsbidragen från Migrationsverket.

Kostnaderna för externa placeringar är högre än budget och högre än föregående år. Arbete pågår för att vända trenden. Bland annat genom den resursskola som planeras under 2018.

Sociodemografiska tillägget är utfördelat i linje med budget.

Modersmålsverksamheten är i linje med budget och föregående års utfall.

Peng till grundsärskolan inklusive fritidshem är högre än budget och föregående år. Under året har vissa justeringar gjorts av nivåer för enskilda elever. Arbete pågår kring nivån på ersättning för särskolans olika nivåer, där jämförelser ska göras med andra kommuner.

Kommentar intäkter utförare

Elevbidragen är högre än budget och högre än föregående år. Totalt sett fler elever i undervisning än föregående år och jämfört med budget.

Tilläggsbelopp är högre än budget och högre än föregående år. Tillskottet avser nyanländbidrag till de skolor som tagit emot nyanlända.

Sociodemografiskt tillägg är fördelat enligt budget.

Försäljning samt interna intäkter är lägre än budget och lägre än föregående år. Förändringen avser intern försäljning av måltidstjänster mellan skolor och förskolor som nu helt hanteras via måltidsservice.

Statsbidragen är något högre än budget och betydligt högre än föregående år. Det är de riktade statsbidragen för lågstadiesatsning, fritidshemssatsning samt lärarlönelyftet som utgör den största delen av ökningen.

Kommentar kostnader utförare

Utfallet för personalkostnader är högre än budget, och högre än föregående år.

- De statliga satsningarna, karriärtjänster och lärarlönelyft, har inneburit en ökad rörlighet på arbetsmarknaden för lärare.
- Lönekostnad vid nyrekrytering av lärare har ökat med hänsyn till marknadsläget.
- Statsbidragen för karriärtjänster och lärarlönelyft ger inte kompensation för löneutveckling.

Totalt sett har dessa faktorer påverkat utförarsidan inom grundskola med cirka 7 miljoner kronor per år för 2016 och 2017.

Kommuninterna kostnader är högre än budget och högre än föregående år. Underhåll av fast utrustning i idrottshallarna utgör differensen.

Kostnaderna för skolmåltid är lägre än budget och lägre än föregående år. En del av föregående års kostnader komparerades då av interna intäkter från förskolor.

Kostnaderna för läromedel är högre än budget och högre än föregående år. Ökade volymer av elevdatorer är den stora delen av ökningen.

Övriga kostnader är högre än budget, och högre än föregående år. Differensen mot föregående år består i hög grad av ökade kostnader för inhyrd personal. Inhyrd personal har nyttjas vid sjukfrånvaro och då rekryteringsprocessen tagit för lång tid.

3 UPPFÖLJNING AV RISKHANTERINGSPLAN

Målet lärandet ska öka i verksamheten samt kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet- Grundskolan försämrade resultatet för 2017, fyra av fem 7-9 skolor backade resultatmässigt, vi ser dock att denna tillbakagång är av tillfällig karaktär. I våra resultatdialoger kan vi följa en positiv resultatutveckling redan för nästa årskurs 9.

Elevernas resultat håller en hög kvalitet- i jämförelse med resultat på nationella prov håller vi en hög resultatöverensstämmelse, avvikelser av resultat ligger inom accepterad nivå.

Systematisk arbete utifrån plan mot diskriminering och kränkande behandling- Ett framåtsyftande arbete med likvärdig mall och gemensamma strykturer på enhetsnivå har påbörjats. Verksamheten arbetar fram en styrkedja för att enklare kunna utvärdera arbetet och ta fram förbättringsområden, både på enhetsnivå samt verksamhetsnivå.

Elevers och vårdnadshavarnas delaktighet ska öka- Varje enhet har skapat aktiviteter för att förbättra detta område. Analys visar att det finns otydligheter för vårdnadshavare och elever hur man kontaktar och får insyn i enheternas arbete. Arbete med att ta fram en gemensam lärplattform har påbörjats och beräknas användas från hösten 2018.

4 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Under 2017 har resultaten av den nya organisationen som infördes den 1 januari 2016 kunnat skönjas. Omorganisationen har lett till ett tydligt fokus på pedagogisk utveckling, ledarskap och likvärdighet. Kunskapsresultaten i grundskolan sjönk 2017, men resultatuppföljningarna visar att resultaten förbättras redan till nästa läsår. Andelen behöriga till gymnasiet samt med fullständigt betyg ligger cirka 4 procent under nationell nivå medan meritvärdet ligger knappt 4 poäng över nationell nivå.

Vårdnadshavares och elevers nöjdhet och upplevd trygghet är hög inom verksamhetsområdet.

I skolan ligger andelen behöriga lärare i nivå med länet och riket. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med att aktivt möta de utmaningar som går att förutse inom digitalisering, rekrytering, arbetsmiljö och lokaler.

En prioriterad kompetensutveckling har genomförts inom digitalisering samt programmering för att möta de förändrade kursplanerna hösten 2018.

Inför skolvalet för förskoleklass och till årskurs 7 har riktlinjerna reviderats.

Särskolans intagningsrutiner har tydliggjorts. E-tjänster har skapats för att underlätta för medborgarna.

Skolinspektionen har inte gjort några temagranskningar detta år i Tyresö kommun.

Andelen lärare med högskoleexamen är likvärdigt med både Stockholms län och rikssnittet. Antal elev per lärare är något högre än både Stockholms län och rikssnittet. Antal elever per anställd i fritidshemmet är något lägre än Stockholms län och rikssnittet.

Nya mål och prioriteringar

- Programmering införs i flera ämnen i grundskolan, det medför reviderade kursplaner och kompetensutveckling för pedagoger.
- Vi har en utökad timplan med fler undervisningsstimmar samt att ämnet moderna språk ska undervisas från årskurs 6 hösten 2018.
- Nationella IT-strategin ställer krav på ökad tillgänglighet av datorer/enheter. Senast 2022 ska tillgängligheten vara 1:1, det varierar stort mellan våra enheter idag. Arbete mot delmål i den nationella IT-strategin, ska uppnås 2022.

Datum 2018-02-28

Tid 18:05-19:50

Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

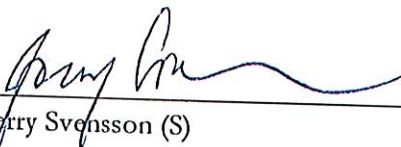
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Barn- och utbildningsförvaltningen plan 7, 2018-03-06 kl. 14:30

Paragrafer 11 - 22

Sekreterare
Carmen Holm Nordquist

Ordförande
Ann-Christine Svensson (M)

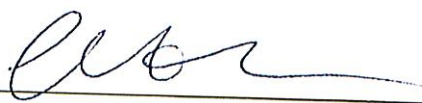
Justerande
Jerry Svensson (S)

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum 2018-02-28
Datum då anslaget sätts upp 2018-03-07
Datum då anslaget tas ned 2018-03-29
Förvaringsplats för protokollet Barn och utb. arkiv plan 7

Underskrift

Carmen Holm Nordquist

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Ann-Christine Svensson (M), ordförande
Hampus Degramo (M)
Åsa de Mander (L), 1:e vice ordförande
Sara Granstrand (S)
Håkan Ljung (S)
Christer Flodfält (M)
Sonja Gustafsson (M)
Jerry Svensson (S)
Lilian Nylinder (MP)
Inger Gemicioglu (V)
Marika Marklund (KD)

Ersättare

Eric Olm (M)
Mats Larsson (L)
Martin Skjöldebrand (L)

Övriga

Carmen Holm Nordquist, sekreterare
Caroline Draste, chef för central barn- och elevhälsa
Elisabet Schultz, verksamhetschef för förskolan
Ingrid Bardh, controller, kommunstyrelseförvaltningen
Anna Johansson, controller, kommunstyrelseförvaltningen
Monika Larsson, förvaltningschef

Frånvarande

Thomas Plahn (C)
Jannice Rockstroh (S), 2:e vice ordförande
Johanna Schaub (S)
Mikael Fallmo (S)
Lennart Berglund (MP)
Ulrica Riis-Pedersen (C)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Ingmar Jansson (MP)
Rode Kennerberg (KD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------